

Kiusaamisen vastainen suunnitelma: Viljakkalan Yhtenäiskoulu ja Karhen Ympäristökoulu

Suomen perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään, turvallisuuteen, vapauteen ja koskemattomuuteen. Perusopetuslaki takaa jokaiselle oikeuden turvalliseen opiskeluympäristöön. Turvallinen opiskeluympäristö koostuu psyykkisistä, sosiaalisista ja fyysisistä tekijöistä.

Koulu puuttuu koulussa tapahtuvaan kiusaamiseen. Perusopetuksessa koulun opettajan ja rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Perehdyttäminen ja tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Suunnitelma käydään läpi vuosittain syyslukukauden aikana henkilökunnan ja oppilaiden kanssa. Suunnitelma on nähtävissä koulun kotisivuilla.

Päivittäminen, seuranta ja arviointi

Suunnitelmaa tarkastellaan vuosittain syyslukukauden aikana. Suunnitelmaa arvioidaan kyselyn avulla.

Mitä kiusaaminen on

Kiusaaminen on tietoista vallan väärinkäyttöä.

- Yhdelle ja samalle oppilaalle aiheutetaan toistuvasti vahinkoa tai pahaa mieltä.
- Tekijöinä on joku tai jotkut, joita vastaan on vaikea puolustautua.
- Kiusaaminen on toistuvaa
 - Sama henkilö joutuu toistuvasti muiden ilkeän tai vahingoittavan toiminnan kohteeksi.
- Kiusaaminen on tietoista
 - Kiusaamisen tarkoitus on loukata ja/tai tuottaa pahaa mieltä.
- Kiusaaminen on ryhmäilmiö, johon kiusaajan lisäksi voi osallistua
 - kiusaaja
 - apuri
 - kannustaja
 - puolustaja
 - hiljainen hyväksyjä.
- Kiusaaminen voi olla
 - sanallista
 - nimittelyä
 - pilkkaamista

- naurunalaiseksi saattamista
- fyysistä
 - tönimistä
 - lyömistä
 - potkimista
 - tavaroilla tms. heittelemisen
 - ärsyttävää fyysiseen koskemattomuuteen kajoamista
- omaisuuteen kohdistuvaa
 - tavaroiden vieminen
 - tavaroiden piilottaminen
 - tavaroiden vahingoittaminen
- epäsuoraa
 - juorujen tai valheiden levittäminen
 - ryhmän ulkopuolelle sulkeminen
- verkossa tapahtuvaa
 - kuvien laittamista ilman lupaa
 - ilkeiden tai uhkaavien viestien lähettämistä

Mitä kiusaamisesta voi seurata

- Kiusattu jää yksin
- Poissaolot lisääntyvät
- Kiusattu ahdistuu ja on alakuloinen
- Yksin vetäytymistä
- Univaikeuksia
- Psykosomaattisia oireita, kuten vatsakipu, päänsärky, pahoinvointi.

Kuinka kiusaamista ennaltaehkäistään

Kouluyhteisö

- Laatii yhteiset käytännöt, joihin kaikki sitoutuvat.
 - Järjestyssäännöt käydään läpi ja tarkistetaan lukuvuoden alussa.
- Seuraa kiusaamista esimerkiksi säännöllisesti tehtävien kyselyiden avulla.
- Tiedottaa huoltajia koulun kiusaamista ennalta ehkäisevistä toimista ja toimenpiteistä kiusaamistapauksissa.
- Kuuntelee huoltajia (lukee viestit ja vastaa puhelimeen).
- Kouluyhteisössä toimii oppilashuollon henkilökuntaa.
 - Koulukuraattorin tunnit
 - Terveystieteiden kyselyt

Henkilökunta

- Noudattaa yhdessä laadittuja ja hyväksyttäjä käytänteitä.
 - Huolehtii oppitunneilla työrauhasta.
 - Huolehtii riittävästä valvonnasta siirtymätilanteissa ja välitunneilla.
- Puuttuu havaittuun kiusaamiseen välittömästi

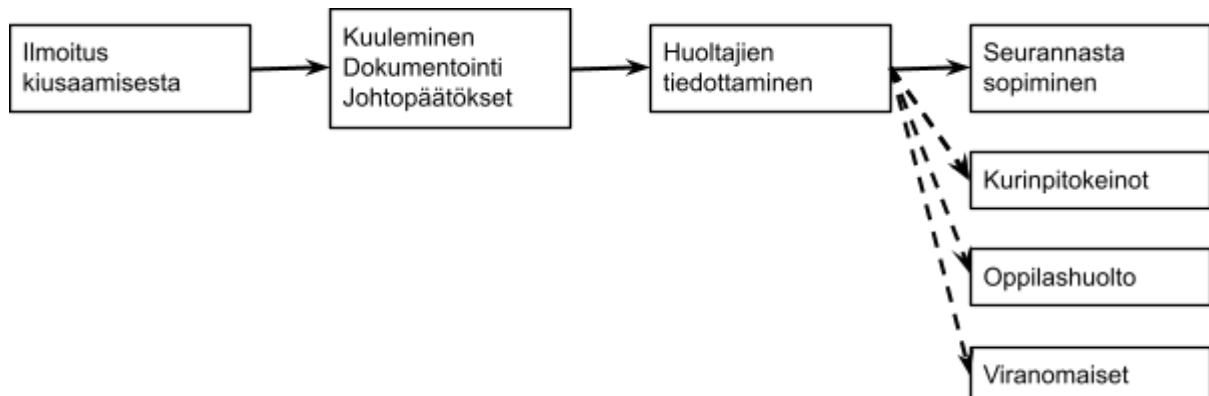
- Dokumentoi tapahtuneen riittävästi > Wilma > Monialaisen asiantuntijaryhmän muistioon, mikäli sellainen on jo olemassa > Jos muistiota ei ole olemassa, kirjataan keskustelu Wilman oppilaspalaverimuistioon.
- Tiedottaa kiusaamisesta siitä tarvittavia tahoja, kuten kiusatun ja kiusaajan luokanopettajia tai -valvojia sekä huoltajia.
- Käy läpi järjestyssäännöt ja laatii luokan omat yhteiset säännöt
- Tutustuu luokkansa ja opetusryhmiensä oppilaisiin (hyvä oppilaantuntemus)

Oppilas

- Noudattaa koulun sääntöjä
- Harjoittelee kaveritaitoja ohjatusti
 - Ryhmytymisharjoitukset
 - Tunne- ja vuorovaikutustunnit
 - Oppilaskuntatoiminta
 - Tukioppilastoiminta
- On mukana luokkakummitoiminnassa

Kuinka kiusaamiseen puututaan

- Henkilökunta puuttuu havaittuun kiusaamiseen välittömästi ja tiedottaa siitä tarvittavia tahoja, kuten kiusatun ja kiusaajan luokanopettajia tai -valvojia sekä huoltajia.
 - Selvittämiskeskustelut
 - Kuulemiset
 - Jokaista osallista kuullaan yksitellen
 - Johtopäätökset
 - Ensin tutkitaan, sitten hutkitaan
 - Tiedottaminen
 - Kurinpito
 - Ensisijaisesti kasvatuskeskustelu
 - Ilmoitus tarvittaessa lastensuojeluun tai poliisille.
 - Tiedotetaan huoltajia
 - Seuranta
 - Seurantapalaveri kahden (2) viikon kuluttua
 - Jokaista osallista kuullaan yksitellen

Kurinpitokeinot

Teko	Toimenpiteet	Vastuut
Viisi (5) läksyjen tai koulutarvikkeiden unohdusta kalenterikuukauden aikana	Merkintä (Wilmaan)	Opettajat
	Seuranta	Luokanvalvoja
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Luokanvalvoja
	Ilmoittaminen huoltajille	Luokanvalvoja
	1. ja 2. kerta: kasvatuskeskustelu 3. kerta: kasvatuskeskustelu	Luokanvalvoja (ja huoltaja) Rehtori
Kolme (3) myöhästymistä kalenterikuukauden aikana	Merkintä (Wilmaan)	Opettajat
	Seuranta	Luokanvalvoja
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Luokanvalvoja
	Ilmoittaminen huoltajille	Luokanvalvoja
	1. ja 2. kerta: kasvatuskeskustelu 3. kerta: kasvatuskeskustelu	Luokanvalvoja (ja huoltaja) Rehtori
Kolme (3) häiritsevää käytöstä lukukauden aikana	Merkintä (Wilmaan)	Opettajat
	Seuranta	Luokanvalvoja
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Luokanvalvoja
	Ilmoittaminen huoltajille	Luokanvalvoja
	1. kerta: kasvatuskeskustelu 2. kerta: kasvatuskeskustelu 3. kerta: kasvatuskeskustelu	Luokanvalvoja Luokanvalvoja ja huoltaja Luokanvalvoja, huoltaja, oppilashuolto
Muut rikkeet	Merkintä (Wilmaan)	Rikkeen havainnut opettaja
	Seuranta	-
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Rikkeen havainnut opettaja
	Ilmoittaminen huoltajille	Rikkeen havainnut opettaja

	Kasvatuskeskustelu	Rikkeen havainnut opettaja
Väkivalta	Konsultointi poliisilta Lastensuojeluilmoitus	Rikkeen havainnut opettaja Rikkeen havainnut opettaja
Häirintä	Kasvatuskeskustelu Moniammatillinen asiantuntijaryhmä Konsultointi poliisilta Lastensuojeluilmoitus	Rikkeen havainnut opettaja

Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollon järjestämisestä vastaa Pirha yhteistyössä koulun kanssa.

<https://www.ylojarvi.fi/viljakkalan-yhtenaiskoulu-oppilaan-hyvinvointi>

Viranomaiset

Lastensuojelu

Kiusaaminen voi johtaa tilanteeseen, jossa on arvioitava lastensuojelullisten toimenpiteiden tarve. Opetustoimen palveluksessa ja luottamustoimessa olevat ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Ilmoitusvelvollisuus voidaan toteuttaa myös yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa. Ilmoitusvelvollisuuden perusteena voivat olla myös sellaiset opettajan tehtävänsä hoitamisen yhteydessä saamat tiedot, jotka liittyvät tapahtumiin kouluajan ulkopuolella.

Poliisi

Opetustoimen palveluksessa ja luottamustoimessa olevat ovat velvoitettuja tekemään salassapitosäännösten estämättä ilmoituksen poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu sellainen rikoslain 20 luvussa seksuaalirikoksena rangaistavaksi säädetty teko sekä 21 luvussa henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksena rangaistavaksi säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Säännöksessä tarkoitettu ja ilmoitusvelvollisuuden synnyttävä henkeen ja terveyteen kohdistuva rikos on muun muassa pahoinpitely. Myös alle 15-vuotiaan nuoren rikoksen tunnusmerkit täyttävistä teoista tulee ilmoittaa poliisille.

Sosiaalitoimi

Jos muun muassa opetustoimen palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tietää henkilöstä, jonka sosiaalihuollon tarve on ilmeinen, hänen on ohjattava henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteyttä kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin. Jos suostumusta ei voida saada ja henkilö on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, tai lapsen etu sitä välttämättä vaatii, ohjauksesta vastaavien henkilöiden on tehtävä ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta salassapitosäännösten estämättä viipymättä. Jos ilmoitusvelvollinen henkilö on ottanut yhteyttä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen siten kuin edellä todetaan ja ilmoittanut yhteydenoton syyt, ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä lastensuojeluilmoitusta.